

SAYISAL KÜLTÜR, TOPLUM VE MEDYA: MSN ÖRNEĞİ

Başak ŞİŞMAN¹

ÖZET

Teknoloji yaşam biçimlerimizi ve kültürümüzü etkileyerek sürekli değişmektedir. Bu değişim toplumun hemen hemen her kesimini, her yaş grubunu etkisi altına almıştır. Yeni iletişim ortamları, farklı iletişim teknikleri ile birlikte yeni bir toplumsal ilişki sistemi ortaya çıkarmıştır. Günlük yaşantımızın bir parçası haline gelen elektronik-ticaret, mobil bilgi erişiminin biçimlendirdiği bu yeni kültür biçimi sayısal kültür olarak adlandırılmaktadır. Bu yeni iletişim tekniklerinden biri de dünyada ve Türkiye’de sıklıkla kullanılan en geçerli sohbet araçlarından biri olan MSN’dir. Ses, görüntü ve yazının aktarılabilmesi mesajların, iletilerin anında karşı tarafa iletilmesiyle kullanıcılara avantajlar sağlayan MSN Messenger, güvenilir standart özellikleri ile bilgilerin aktarılmasında sanal bir ortam oluşturmaktadır. Araştırmanın amacı yeni iletişim teknolojilerinden MSN kullanımının kültür değişimindeki rolünü sorgulamaktır. Çalışmanın birinci bölümünde küreselleşme, bilgi dolaşımı, medya ilişkisi değerlendirilmiş, ardından MSN’nin tarihçesi, olumlu olumsuz yanlarıyla kültür etkileşimi ilişkisi irdelenmiştir. Araştırma yöntemi olarak alan taraması seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: küreselleşme, yeni medya teknolojileri, global köy, kültür, MSN

DIGITAL CULTURE, MEDIA AND SOCIETY: CASE OF MSN

ABSTRACT

Technology is constantly changing and affecting our lifestyles and our culture. This change in almost every segment of society was under the influence of any age group. New communication environments, with different communication techniques, have revealed a new system of social relations. New communication environments, with different communication techniques, have revealed a new system of social relations. One of these new communication techniques commonly used in Turkey and the world of the MSN is one of the most current chat tools. Audio, video and text convey messages, instant messages in MSN Messenger that brings advantages to users in the transmission of the opposite side, with the standard features of a reliable transfer of information constitutes a virtual environment. The purpose of this study is to question the role of the cultural change of use of new communication technologies, MSN. In the first study of globalization, the circulation of information, media, evaluated and then MSN's history, culture, interaction of positive and negative aspects of relationship. The survey as research method selected, the method within the framework of all relevant books, articles and other sources were screened.

Key Words: Globalization, New Media Technics, Global Village, Culture, MSN

¹ Öğr. Gör. Dr., İstanbul Aydın Üniversitesi – İletişim Fakültesi, basaksisman@gmail.com

Giriş

Yeni medya; internet teknolojisiyle birlikte ortaya çıkan bilgiye erişmede kolaylık, hız ve farklı iletişim yolları ve sosyal paylaşım ağları ve tüm bunların yaşamımızda edindiği yer olarak tanımlanabilmektedir. Bu yeni medya tanımında dikkat edilmesi gereken noktalardan biri medyayla ilgili söylemlerin genelde bilginin dağıtılmasıyla ilgili olduğudur. Oysa yeni medyanın teknolojilerinde kullanıcılarının teknolojilerin içinde aktif olabildikleri de değerlendirmeye alınmalıdır.

Diğer bir tanımla ise yeni medya teknolojilerinin aynı zamanda eski teknolojiler için geliştirilen yeni yöntemler olduğu söylenebilmektedir. Bu yeni yöntemler arasında; e-book; facebook, twitter, dijital olarak üretilen animasyon ve 3D filmler v.b yer almaktadır. Teknolojinin yenilikleri çerçevesinde oluşan medya devrimi kendi kültürünü de beraberinde getirmektedir. Sayısal kültür olarak da tanımlanan bu yeni kültür teknolojilerin toplum üzerinde meydana getirdiği değişiklikleri ifade etmektedir.

Araştırmanın konusu olan MSN internet ortamında web sitelerine bağlanmada ileti akışını oluşturan etkin bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. MSN kullanıcıları, dosya aktarımı, radyo istasyonlarına bağlanmadan çeşitli uygulamaların paylaşılması, görüntülü iletişim kurulması, enformasyonun uzaktan kontrolü, oyunlara katılma, kullanıcı çevrimiçi, çevrimdışı üye listesini görebilme v.b avantajlardan yararlanabilmektedirler. Tüm bu avantajların yanında MSN dili olarak tanımlanan yeni dil yapısı oluşmuştur. Bu yeni söylem şeklinin, az harfle çok şey anlatma, noktalama işaretlerine özen göstermeme konuşma dilini olduğu gibi aktarma gibi olumsuzlukların yanında toplumsal kültür alanında birtakım çarpıklıklara da yol açtığı görülmektedir.

Çalışmanın birinci bölümünde küreselleşme, bilgi toplumu ve medya ilişkisine değinilmiş ardından yeni iletişim teknolojilerinin kültür etkileşimindeki rolü dikkate alınarak sanal ortam- MSN'nin rolü değerlendirmeye alınmıştır. Sayısal kültürün toplumdaki kültür yapısında ortaya çıkardığı değişim ve dönüşümlerin olumlu ve olumsuz yönleri de enformasyon toplumu ekseninde tartışılmıştır. Çalışmada yöntem olarak yazın alan taraması tercih edilmiştir. Konuyla ilgili tüm

kaynaklar incelenmiştir. Sonuç bölümünde ise yeni medya teknolojilerinin toplumda meydana getirdiği değişimler MSN örneği ekseninde tartışılarak değerlendirilmiştir.

Sayısal Kültürü ve Küreselleşme Olgusu

Son yıllarda gündelik hayatımızda en çok karşılaştığımız kavramlardan biri haline gelen küreselleşme, çeşitli anlamlarda kullanılabilir. Tanımı konusunda tam bir fikir birliği olduğunu söylemek mümkün değildir. Küresel dünya ekseninde gelişmekte olan ülkelerin ulusal kimliklerine sahip çıkıp çıkamayacakları, ileri düzeyde oluşabilecek bu oluşumlara katılmanın gerekliliği, tartışılan ama çözüme ulaşmayan konulardandır (Oskay,1998:112). Genel olarak küreselleşme; *“Ülkeler arasındaki ilişkilerin yaygınlaşması ve gelişmesi, ideolojik ayrımlara dayalı kutuplaşmaların çözülmesi, farklı toplumsal kültürlerin inanç ve beklentilerinin daha iyi ancak birbirleriyle bağlantılı olguları içerdiği, bir anlamda maddi ve manevi değerler çerçevesinde oluşmuş birikimlerin milli sınırları aşarak dünya çapında yayılması”* (<http://ekutup.dpt.gov.tr/kuresell/oik440.pdf>, 20.01.2012) olarak tanımlanmaktadır. Erdoğan ve Alemdar küreselleşmeyi *“dünyada karşılıklı bağ ve karşılıklı bağımlılık anlamını taşır. Küreselleşme küresel entegrasyonu amaçlayan fakat az çok üreten ekonomik ve kültürel pratiklerin sonucu olarak meydana gelir.”* şeklinde tanımlamaktadır (Alemdar ve Erdoğan, 2002: 509). Bu tanımlamadan yola çıkılarak kavram oldukça olumlu bir süreç gibi görünmektedir. Ekonomik anlamda bütünleşme, teknolojinin, üretimin, tüketimin ve finansmanın sınırlarının kalkmasını istemektedir. Dünyayı eskiden olduğundan daha farklı, daha iyiye götürme, yaşanan tüm değişimleri ve iyileşmeleri küresel çapta yaygınlaştırma isteğinin ilanı gibi görünen küreselleşmenin günümüzdeki söylem biçimiyle bu özelliklerinin hiçbirinin kalmadığı açıkça görülmektedir. Herkesin her yerin yaşam koşullarını, toplumların hayat biçimlerini benzeştirme hatta ve hatta eşitleme öngörüsünde bulunan kavram, aslında Batı merkezli kapitalizmin bir aracı durumuna gelmiştir (Bauman, 1999: 69-77) .

Kapitalist üretim ve tüketim tarzının yaygınlaşması anlamında küreselleşme dünya ekonomisindeki uluslararası rekabeti de gözler önüne sermektedir. Tek bir dünya pazarının hedeflendiği süreç; henüz gelişimini tamamlayamamış, kapitalist sistemin dev güçlerinin sermaye kutupları haline gelen ülkeler arasındaki

mübadelelerin hızlanmasına yol açmıştır. Çağdaş toplumların karşılıklı bağımlılığını ifade eden küreselleşmenin olumlu tanımlarında birlik, beraberlik, güçsüz olana destek verme gibi kavramlara yer verilmektedir. Bu söylemlerde küreselleşmenin kapitalizmi meşrulaştırma ve devamını sağlama mantığıyla ilişkisi kurulmamaktadır. Oysa belirlenen egemen güçlerin küresel güvencesini pekiştirdiği günümüzde geçerli olan sömürgecilik anlayışı, eskisinden farklı olarak devletlerin değil, şirketlerin yörüngesinde gerçekleşmektedir (Tutal: 2005: 22-24). Bu bağlamda sömürülen ülkelerin sosyo-ekonomik ve siyasi güçleri de küreselleşmeyi kurtarıcı bir yaklaşım olarak görmekte ve Batıyla bütünleşmek adına birbirleriyle yarışmaktadırlar (Erdoğan ve Alemdar, 2005: 416).

Küreselleşme ve Medya İlişkisi

Küreselleşme olgusuyla birlikte medya biçimleri de küreselleşmiştir. Kitle iletişim araçlarının toplum üzerine etkilerini inceleyen Marshall McLuhan elektronik iletişim araçlarının kültürü yaygınlaştırarak dünyayı “küresel bir köye” dönüştüreceklerini öne sürmüştür (Usluata, 1994: 24). Bu noktada herkesin her şeyden haberdar olduğu, bilginin paylaşıldığı, gizliliklerin ortadan kalktığı bir dünya ele alınmıştır. McLuhan’ın yaklaşımda belirttiği gibi, her şeyin herkes tarafından duyulduğu köylerde herkes birbirini tanır ve her şeyi bilir. Dünyanın küreselleşmesi ile tüm dünya hızlı ileti akışına sahip olacaktır. Bu noktada evren küçülür, sınırlar ortadan kalkarak birbirine bağlanmış olur. Yeni medya teknolojileri sayesinde dünyanın her yerindeki olaylardan anında haberdar olan bireyler, zaman ve mekân farklarını ortadan kaldırır. Böylece dünya küçülerek sınırları olmayan bir küreye dönüşür. Örneğin, Ortadoğu’da meydana gelen çatışmaların görüntülerini tüm dünya aynı anda izleyebilmektedir. Wikelless Belgeleri sürecinde yaşandığı gibi gizli olan hiçbir şey kalmaz yeni medya teknolojileri herkesin her şeyi bilmesine olanak sağlar. Ancak burada teknolojinin de hiçbir zaman tarafsız olamayacağını ve egemen güçlerin öngördüğü şekilde biçimlendirileceğini de unutmamak gerekir.

Birçok iletişim uzmanına göre, yaklaşımın öne sürdüğü iddianın aksine; küreselleşme siyasal, ekonomik, sosyo ve kültürel farklılıkların ötesinde bireyleri egemen güçlerin kapitalleri ekseninde biçimlenen bir dünya düzeninin üyeleri yapmıştır (Rigel ve diğerleri, 2005: 18). Bu küresel dünyada, medya kapitalist

sistemin meşruluğunu sağlamak adına sadece pazarın gereklerini yerine getirir. Kişisel tüketim, toplumsal kavrayış ve anlayış düzeyinde belirgin bir imtiyazlı konum elde ederek hedef kitlenin düşüncelerini ve yargı sistemlerini biçimlendirir (Mc Chesney, 1999: 25-26).

Kültür Endüstrileri içinde Sayısal Kültürün Konumlandırılması

Modernleşme ve sanayileşmeyle birlikte, bilim ve teknoloji alanında yapılan gelişmeler büyük bir hızla devam etmektedir. Enformasyon ve bilişim teknolojilerinin gelişimiyle ortaya çıkan yeni dönemin üretim biçimlerinin özellikleri arasında otomasyon, bilgisayar ve telekominikasyon gibi kavramlar da yer almaktadır (Sungur, 2008: 103). Yeni medya da bu kavramlar arasındadır. Chun, yeni medyanın bilgisayarlaşmaya aşırı derecede bağlı olsa da geleneksel medyanın dijitalleşmiş şekli değil, daha çok bilginin yayıldığı bağımsız interaktif bir ortam ya da dağıtım biçimi olduğunu vurgular (Chun, 2006: 1). Yeni medya değişkendir, bireyselleştirilmiş bağlanabilirlik sağlar. Yeni medyanın özellikleri şu şekilde sıralanabilmektedir:

- Dijital olması
- İnteraktif olması
- Bağlantı içeren metinlere sahip olması
- Sanal olması
- Ağ yapılı olması
- Simülasyon (Akar, 2010: 5-6).

1980'li yıllardan itibaren uydu ve dijital teknolojilerdeki gelişmeler ile IMF, Dünya Bankası ve ABD yönetimi ekseninde yeni medya sistemlerinde deregülasyon ve özelleştirmeler yaşanmaya başlamış bu durum sonucunda küresel medya sistemleri de oluşmaya başlamıştır. Tekelci küresel şirketler etkinlik alanlarına interneti de katmıştır (Yaylagül ve Korkmaz, 2006: 273-274).

Bu süreç küresel bağımlılığın doğuşuyla paralellik arz etmektedir. Bu sürecin daha net anlaşılabilmesi açısından kültür emperyalizmi yaklaşımı üzerinde durmak ta faydalı olacaktır. Medya emperyalizmi, ekonomik ve politik iktidarın hegemonyasında yabancı bir kültürün övülmesi, o kültürün değerlerinin ve alışkanlıklarının diğer kültürleri etkilemesi anlamına gelen kültür emperyalizminin

bir parçasıdır. Medya emperyalizmi kavramı ekonomik, kültürel ve enformasyon sektörleri arasındaki ilişkiyi anlamlandırmaya olanak sağlar. Kavram, batılı kapitalist medyaların yeni medya sistemleriyle Üçüncü Dünya ülkeleri üzerinde kurdukları hegemonyayı tanımlar. Emperyalist kültürün küreselleşmesi ancak bu iletişim araçları vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu iletişim ağlarıyla küresel sermaye güçleri, kültür ve iletişim emtialarını geliştirmekte olan ülkelere göndererek, bir aracılanmış akış modeli sergileyebilmektedir (Yaylagül ve Korkmaz: 2006: 277-278).

Kültürleşme Sürecinde İletişimin Rolü

“Belirli biçimlerde ifade bulan toplumsal olarak düzenlenmiş alan sistemleri”, olarak tanımlanabilen kültür, ister maddi ister simgesel biçimiyle olsun, insanların sahip oldukları bir özneliktir (King, 1998: 17-18). Medyada kullanılan kültür içerikli program ve reklamlar halk kültürü ürünlerini gelecek kuşaklara taşıma ve aktarma, değerlere kabullere kurumlara ve törelere destek verme açısından önem taşımaktadır. Duverger, toplumda devamlı olarak süregelen bir kültür transferinden söz etmektedir. Çok ilkel toplumlarda bile, toplumla bireyler arasında böyle bir iletişimin varlığından söz etmek mümkündür. Bu dönemlerde bireylerin yaşaması için, gerekli olan ok atmak veya bitki toplamak gibi beceriler aktarılmaktadır. Bu sürekli akışın günümüzde önemli bir kaynağı medyadır. Sistemin bireylere aktardığı normlar, özellikle yetişkinleri hedef almaktadır, çünkü çocuklara da onlar tarafından öğretilmeleri söz konusudur. Bu devamlı kültür transfer, totaliter toplumlarda bir tekelin elindedir, demokrasilerde ise, tam bir çoğunluk hâkimdir (Akt: Kızıl, 1998: 8). Bu süreç içerisinde, Katz’ın yaklaşımında da belirttiği üzere bireyler medya aracılığıyla birtakım ihtiyaçlarını gidermek isterler. Bu ihtiyaçları Katz kullanımlar ve Doyumlar kuramında bilişsel ihtiyaçlar, duyuşsal ihtiyaçlar, bilişsel-duyuşsal ihtiyaçlar, bütünleştirici ihtiyaçlar ve kaçış ihtiyaçları olmak üzere beş ana başlık altında toplar (Gülнар ve Balcı, 2011: 29-30). Medyaya maruz kalan bireyler bu ihtiyaçlarının bir kısmını giderirler. Medyanın işlevleri arasında yer alan toplumsallaştırma sürecinde medya yetiştirme fonksiyonuyla kültürel rol modelleri üretimine katkıda bulunmaktadır. Gerbner’in televizyon araştırmalarına göre televizyon bir kültürdeki tutum ve değerleri değiştirdiği ortaya atılmaktadır. Medya

bu değerleri biçimlendirir, yayar ve bu manada kültüre katkıda bulunur. Bu şekilde bireylerin etkin bir biçim de yetiştirilmesi mümkündür (Fiske, 1996: 194). Gerbner'e göre, kitle iletişim araçları kültürel ve politik iktidarı içermektedirler. Mesajlarda iktidar üretilmekte ve kitlelere yayılmaktadır (Özer, 2004: 124-125). İzleyiciler kendilerine gelen mesajları ortak kültürel kodlar çerçevesinde anlamlandırır (Yaylagül: 2006: 64). Medya tarafından oluşturulan medya kültürü gerçek kültürü maddeleştirir. Bu süreç, modern insanın dünyaya ilişkin imgelerini yaratmasına katkıda bulunma biçimidir. Bu göstergeler sistemi, medyanın bireylerin düşünce biçimlerini, düzenleme biçimlerine göre yaratılır (Lundby ve Ronning, 2002: 12-13). Bu noktada Baudrillard'ın ifadeleriyle medya bizler için bir simülasyon evreni sunar ve bu evrene için yeni yaşam paradigmaları ortaya koyar. Bizlerde gerçeklerin yerine konan bu göstergeler evreninde bize verilen iletiler çerçevesinde bir dünyada yaşamaya mecbur edilirimiz.

Schillere göre de kültür, hegemonyanın işleyişinde bir araç olarak konumlandırılmaktadır. Bu noktada, insan özneleri yeni bir devlet biçiminin gereksinimlerine göre biçimlendirilir, siyasi bir yapının uyumlu, ahlaklı, sakin, tarafsız, barışçıl eyleyenleri olarak yeniden yaratılırlar. Kültür modern çağda, bir erdem ya da ideolojik bir silah, tecrit edilmiş bir toplumsal eleştiri biçimi ya da tümüyle statükoya hapsedilmiş bir süreç haline gelmektedir (Eagleton: 2005: 16-17).

Tarihsel Süreç İçerisinde MSN

MSN, (M)icro(S)oft (N)etwork kelimelerinin kısaltılmış şeklidir.Yani Microsoft'un net üzerinden verdiği hizmetlerin genel addır. İlk defa 24 Ağustos 1995'te Windows 95 işletim sistemi ile birlikte çıkmıştır. 2006'da adı live olarak değişmiştir. İnternet servis sağlayıcısı olarak hizmet vermektedir. Ayrıca NET Passport hizmetinin bel kemiğidir. Google'ın arama motoru teknolojisindeki tekeline kırmak ve arama motoru piyasasından pay kapmak amacıyla MSN Search hizmeti geliştirilerek hizmete sunulmuştur. Arama motoru hizmetinin yanında bir portal olarak haber video yaşam gibi çeşitli konularda gezginlerine çeşitli bilgiler sağlar. Ayrıca; MSN Messenger, Microsoft'un sahip olduğu MSN Passport sistemindeki kullanıcı adını kullanarak giriş yapılabilen anında mesajlaşma servisidir. Dünyada AOL'den sonra en çok kullanıcısı olan anında mesajlaşma servisi olan eski adı Msn

Messenger olan yazılım sekizinci sürümünden itibaren Windows Live Messenger adıyla yayınlanmaktadır. Dünyada 330 milyon kişi tarafından kullanılmaktadır. Türkiye’de ise Msn kullanıcı sayısı 25 milyon Windows Live Mail kullanıcı sayısı:19 milyon olarak saptanmıştır (<http://www.1923turk.com/showthread.php?t=52070>).

Kültürel Bağlamda Windows Live Messenger 2011

Windows Live Messenger 2011 HD desteğiyle videolu görüşmelerin tam ekranda yapılmasını sağlar. Bireyler, arkadaşlarıyla video mesaj kaydederek tek alandan iletişim kurabilir. Çevrimiçi videolar seyrederek, diğer bireyleri durumundan haberdar olup, hotmaile gelen yeni e-postalarınızı kontrol edebilirsiniz. Windows Messenger 2011 facebook, myspace gibi sosyal paylaşım siteleri ile uyumlu olarak çalışabilmektedir. Messenger içerisinden facebook, myspace hesabınıza bağlanarak hem durum güncellemeleri yapabilir, hem içerik paylaşabilir, hem de arkadaşlarınızla sohbet sistemi üzerinden iletişimde olunabilir.

Windows Live Messenger 2011’in bazı özellikleri:

- Kişi listesinde facebook arkadaş listesinin görüntülenmesi,
- Facebook gönderilerini resim, video, durum güncellemeleri olarak ayrı ayrı görüntüleyebilme,
- Mesajlaşma geçmişi tutma ve görüntüleme,
- Dosya paylaşım imkanı,
- Oyun oynama,
- Konferans görüşme,
- MSM durum bilgisini değiştirebilme,
- Çevrimdışı mesajlaşma,
- Sekmeli konuşma penceresi,
- Sadece istenilen kişi ve çevrimiçi mesajlaşma,
- Mobil telefon ayarlaması,

2005-2009 yılları arasında kullanımı oldukça yaygın olan MSN giderek popülerliğini kaybetmektedir. Bunun nedeninin gelişen yeni sosyal ağlar olduğu söylenebilmektedir. Facebook uygulamasında video resim ve yazı paylaşımının

yapılabilmesi ve özel sohbet edebilme imkânının olması tek programla birçok eylemi gerçekleştirmeye imkân sunmaktadır. Facebook'un yeni uygulamasında videolu konuşma imkânı da geliştirilmiştir. Bununla beraber Skype uygulaması da görüntülü ve sesli konuşmaya olanak sağlamaktadır. Bu sebeplerden dolayı MSN kullanımı giderek azalmaktadır.

Olumlu ve Olumsuz Yönleriyle MSN Kullanımı:

- MSN sayesinde insan ilişkilerinin geliştiği öne sürülmektedir. Sanal dahi olsa edinilen arkadaşlıklar sohbet etme ve kendini ifade etme yetisinin gelişmesine sebep olmaktadır.

- İlk etapta sanal olan ifade kabiliyetini gerçek hayata yansıtma konusunda zorluklar yaşansa da bu engeli zihinlerinde aşabilen kişilerin günlük yaşamda kendilerini ifade etme hususunda daha başarılı oldukları öne sürülmektedir.

- Ayrıca MSN gibi sosyal ağlar sayesinde edinilen arkadaşlıkların büyük bir kısmı samimiyetten uzak olsa da az da olsa gerçek arkadaşlıklar kuran kişi sayısı da azımsanamayacak seviyede. Edinilen bu arkadaşlıklar günlük yaşamada yansıdığına çevre kazanımı da gerçekleşmiş olmaktadır.

- Sesli konuşmanın yanına görüntülü konuşmanın da eklenmesi sayesinde uzak kavramı ortadan kalkmıştır.

- Konuşma dilinin olduğu gibi yansıtılması (slm, nbr, cnm, bnd, by, tmm)

Hiçbir kelime yazılmadan içinde bulunulan duygu durumu tek bir grafik simge ile karşı tarafa aktarılması, örneğin; az harfle çok şey anlatma çabası ve MSN dili denilen bir dilin ortaya çıkması. Anlatımı hızlandırmak amaçlı sık kullanılan kelimelerde ünlü harflerin kullanılmaması ve noktalama işaretleri tamamen unutulmaktadır.

- İnsan ilişkilerinin büyük ölçüde yozlaşmasına neden olur.

- Bağımlılık yapma gibi bir etkisi vardır.

- Yapılan araştırma sonuçları, karşı cins ile msn konuşmalarına yönelen kesimin %42'sini 16-19 yaş aralığındaki lise çağındaki gençlerin oluşturduğunu göstermektedir. Lise öğrencilerinin dışında büyük paydayı MSN'i karşı cins ile konuşmak için kullanan orta yaş grubu oluşturmaktadır. Bekâr olup eş arayan ya da evli olup aldatma eğilimi içinde olanlar bu grubun içinde yer almaktadır.

•MSN konuşmaları eşler arasında boşanmalara kadar giden problemlere sebep olabilmektedir. Toplumun yapısına ve insan ilişkilerine zarar verebilmektedir. Toplumsal yozlaşmalara sebep olmaktadır.

Konuya İlişkin Örnek Haberler:

•Chat yaparken tanıştığı bayanla evlenen A.L. bu alışkanlığından vazgeçemeyip başka bayanlarla chatleşmeyi sürdürünce kendisini sıkı takibe alan eşi tarafından yemeğine zehir katılarak öldürüldü (4 Kasım 2002).

•Chatte tanıştığı kişi tarafından piknik yapmaya davet edilen Kenan S., bölücü bir örgütün tuzağına düşerek evden kayboldu. Komiser olan babasının 1.5 aydan fazla süren aramaları sonucunda gencin cesedi Sapanca Devlet Hastanesi morgunda bulundu.

•Acemi internetçi Hanefi K. chat yaptığı delikanlıya kendisini bayan olarak tanıttı. Aylarca süren chatleşmelerin ardından işin aslını öğrenen genç kendisini bu şekilde aldatan Hanefi K. nın kimlik bilgileriyle adresine ulaşmayı başardı. Muhatabını Sultan Çiftliğindeki evinin önünde beklemeye başlayan genç, Hanefi K. işe gitmek üzere evden çıkınca bıçaklamaya başladı. 13 yerinden bıçak darbesi alan acemi chatçi uzun süre yoğun bakımında kaldı. (<http://www.psikoloji.gen.tr/archive/index.php/t-8162.html>).

Sonuç

Medyanın işlevleri arasında yer alan “toplumsallaştırma” Gerbner’in yetiştirme yaklaşımında da belirttiği üzere bizler için özel rol modelleri, yaşam paradigmaları öngörmektedir. Hayatımızda önemli bir yere sahip olan yeni medya teknolojileri de oluşturulan bu kurmaca illüzyonlar dünyasında, yeni kültür biçimleri ortaya çıkarmaktadır. Sayısal kültür olarak da adlandırılabilen bu yeni medya teknolojilerinin beraberinde getirdiği yeni kültür biçiminin birçok olumlu yanlarının yanında olumsuz yönleri de vardır.

Küreselleşme olgusuyla birlikte medya biçimleri de küreselleşmiştir. Tanımında uluslararası birlik, beraberlik bağımlılık gibi olumlu iletiler taşıyan ve gelişmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere yardımını öngören bu süreç aslında tüm bu göstergelerin altında yatan asıl olgunun kapitalist sistemin meşruluğunu ve

devamını sağlamak olduğunu göstermektedir. Burada dikkat çeken önemli nokta; teknolojinin egemen güçler, statükonun istediği şekilde biçimlendirildiği olgusudur. Yani insanlar birtakım sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını gidermek amacıyla medyayı kullanırlar. Medya burada bireylerin kendi ihtiyaçlarını gideren bir kaynaktır. Ancak izleyici kontrolü elinde tutan esas güç konumunda değildir.

Yeni iletişim ortamları yeni toplumsal ilişkilerin gelişmesini sağlamıştır. Bunlardan en sık kullanılanlarından bir tanesi de en etkili sohbet araçlarından birisi haline gelen MSN'dir. Hızlı, görsel, ücretsiz olması ve etkili bir iletişim ortamı sağlaması nedeniyle en çok tercih edilen kanallardan biri haline gelen MSN ile mesajın hızlı bir şekilde karşı tarafa iletilmesi kullanıcıya avantajlar sağlamaktadır. MSN Messenger arkadaşları ile sürekli iletişim halinde olan bireylere geleneksel sohbet etkileşimi sağlayarak insan ilişkilerini arttırmada, sosyalleşme sürecinde katkı sağlamaktadır. Bireyler; yeni gelişen bu sistemlerle internet ortamında görüntülü görüşmeler yapabilmekte, oyunlara katılabilmekte bilgiyi kontrol edebilmektedir.

Tüm bu olumlu söylemlerin yanında, gelişen yeni sistemler kültür yapısında yozlaşmalara da sebep olabilmektedir. Çalışma alanımızın inceleme konusu olan Msn kullanımı toplum yapısına ve insan ilişkilerine zarar verebilmektedir. Msn konuşmaları eşler arasında çoğu zaman boşanmaya kadar gidebilen sonuçlar doğurmaktadır. Yeni bir konuşma dili oluşturan bu sohbet ortamları kültürel dil bozukluklarına da zemin hazırlamaktadır. Ayrıca sanal ortamda kişiler kendilerini çok farklı kimliklerde tanıtarak birçok gerçeği karşı taraftan gizleyebilmektedir. Çeşitli yönlerden insanları kendine bağlayan sanal ortamda birçok insan, birçok alanda verilen hizmetlere bağımlı hale gelerek, sosyal yaşamdan kopmakta ve hayatının büyük bir bölümünü bilgisayar başında geçirmeye başlamaktadır.

KAYNAKÇA

AKAR, Erkan.(2010). *Sosyal Medya Pazarlaması, Sosyal Webde Pazarlama Stratejileri*. Ankara: Elif Yayınevi.

BAUMANN, Zygmunt (1999). *Küreselleşme*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

- CHUN, W.H.K (2006). Did Somebody Say New Media?,Eds:Wendy Hul Kyung Chun And Thomas Keenan, *New Media Old Media A history and Theory Reader*,s:1-19, Routledge: New York
- EAGLETON, Terry (2005). *Kültür Yorumları*, çev. Özge Çelik, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- FISKE, John (1996). İletişim Çalışmalarına Giriş çev. Süleyman İrvan. İstanbul:Ark Yayınları.
- GÜLNAR, Birol. ve BALCI, Şükrü (2011). *Yeni Medya ve Kültürleşen Toplum*. Konya: Literatürk.
- KIZIL, Neşe (1998). *İletişim Özgürlüğü ve Medyada Oto Kontrol*. İstanbul: Beta Yayınları.
- KING D. Anthony.(1998) “Kültür Mekânları, Bilgi Mekânları” *Kültür Küreselleşme ve Dünya Sistemi*. İstanbul: Bilim ve Sanat Yayınları
- LUNDBY, K. ve RONNING, H.(2002). “Medya-Kültür-İletişim: Medya Kültürü Aracılığıyla Modernliğin Yorumlanması”,*Medya, Kültür Siyaset*. der. Süleyman İrvan, Alp Yayınevi,
- MC CHESNEY, R.(1999) “*Küresel İletişimin Politik Ekonomisi*” Kapitalizm ve Enformasyon Çağı. Ed.(Robert Mc Chesney ve diğerleri). Ankara: Epos Yayıncılık
- OSKAY, Ünsal.(1998). *Yıkanmak İstemeyen Çocuklar*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- ÖZER, Özer.(2004).Yetiştirme Kuramı: Televizyonun Kültürel İşlevlerinin İncelenmesi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- RİGEL, N. ve diğerleri(2005) *Kadife Karanlık*. İstanbul: Su Yayınevi.
- SUNGUR, Suat. “Kültürel Emperyalizmin Ötesi: Küreselleşme, İletişim ve Yeni Uluslararası Düzen”, *Beykent Üniversitesi Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Bahar, Sayı: 1, 2008, ss.94-138
- USLUATA, Ayseli (1994). *İletişim*, İstanbul: İletişim Yayınları.

TUTAL, Nilgün (2005). *Küreselleşme İletişim ve Kültürlerarasılık*, İstanbul: Kırmızı Yayınları

YAYLAGÜL Levent ve KORKMAZ. M. (2006). “Bağımlılık Kuramları Çerçevesinde Küreselleşme ve İletişim, *Kitle İletişimin Ekonomi Politikası* (Der: Levent Yaylagül), Ankara: Dalbaz Yayıncılık.

YAYLAGÜL, Levent (2006). *Kitle İletişim Kuramları: Egemen ve Eleştirel Yaklaşımlar*, Ankara: Dipnot Yayınları.

INTERNET KAYNAKLARI

<http://www.1923turk.com/showthread.php?t=52070>(03.11.2011)

<http://www.psikoloji.gen.tr/archive/index.php/t-8162.html>(12.11.2011)

Dünyada Küreselleşme ve Bölgesel Bütünleşmeler: Alt Komisyon Raporu:
<http://ekutup.dpt.gov.tr/kuresell/oik440.pdf> (20.01.2012) .